

"Pentru Arhiepiscopul nostru..."

(26.12.2021)

De Crăciun, de Sărbătoarea Nașterii Domnului, noi, împreună cu păstorii din Betleem și cu înțelepții magi ai răsăritului, ne grăbim spre Sfânta Peșteră pentru a ne închina Împăratului. Suntem orbiți de smerenia extremă a lui Iisus, care de bunăvoie este pus într-o iesle de animale! Dar sărăcia peșterii nu șterge din mințile noastre faptul că Domnul nostru Iisus Hristos este, printre altele, „Regele Regilor” și veșnicul biruitor Mare Preot, așa cum ne dezvăluie apostolul Pavel în Epistola sa către Evrei. „Așa și Hristos nu S-a preaslăvit pe Sine însuși, ca să Se facă arhieru, ci Cel ce a grăit către El: "Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut".” (5:5); el este „chemat de Dumnezeu mare preot” (5:9-10; Psalmul 110, 3-4). Domnul nostru Iisus Hristos exercită, împreună cu funcțiile împărătești (vezi Ioan 18:37) și cele profetice, și slujirea preotească. Acesta este motivul pentru care El apare în unele icoane în veșminte ierarhice ca Marele Preot, care desființează preoția urmașilor lui Aaron și inaugurează un nou fel de preoție (vezi Evr. 8, 7 și urm.)

„Pentru aceasta, și poate să mântuiască desăvârșit pe cei ce se apropie prin El de Dumnezeu” (Evr. 7:25). Apostolul Pavel dezvăluie ceva minunat: că Iisus „a fost făcut mai sus decât cerurile” (Evr. 7:26) și stă de-a dreapta slavei lui Dumnezeu Tatăl. Ca Mare Preot „s-a jertfit pe Sine” (Evr. 7:27). El slujește în Sfânta Sfințelor și în adevăratul Cort ceresc al Întâlnirii, care nu a fost ridicat de om, ci de Dumnezeu. Ilustrația acestei închinări cerești este închinarea oferită de preoții de pe pământ (Evr. 8:5).

Iisus, în timp ce a predat Taina Euharistiei ucenicilor Săi, la Cina cea de Taină, le-a poruncit lor să facă același lucru pentru ei înșiși și pentru urmașii lor, Episcopii. Din Sfânta Tradiție a Bisericii știm că Domnul Însuși l-a făcut pe Iacov (cunoscut ca „Fratele lui Dumnezeu”) primul Episcop al Ierusalimului. Este izbitor faptul că Iacov, deși nu aparținea celor doisprezece apostoli, s-a bucurat de respectul tuturor. O scrisoare a lui Iacov, fratele lui Dumnezeu, este inclusă în Noul Testament. De asemenea, prima și cea mai veche Liturghie divină care a fost stabilită pentru a fi săvârșită în Biserica Ierusalimului poartă numele Sfântului Iacov, Fratele lui Dumnezeu, a cărui pomenire Biserica o săvârșește în Duminica de după nașterea lui Hristos.

Astfel, lucrarea Sfinților Apostoli a fost continuată și continuă până în zilele noastre de către urmașii lor, episcopii care sunt ajutați de un număr de presbiteri – preoți și diaconi. Atribuțiile lor au fost definite prin hotărârile Sinoadelor Ecumenice, astfel încât totul să fie făcut în ordine. Sfântul Ignatie al Antiohiei scrie: „Numai Dumnezeiasca Euharistie care a fost binecuvântată de Episcopul locului, sau de cineva pe care el l-a desemnat să facă acest lucru, este considerată valabilă” (BEII. Ministerul Apostolic Atena 195281, 195281).

În timpul Sfintei Liturghii, episcopul este „reprezentantul lui Hristos”, iar preoții îi „reprezintă pe Apostoli”, scrie Sfântul Ignatie al Antiohiei. Dumnezeiasca Liturghie este însăși Cina cea de Taină, în care toți credincioșii sunt împreună cu Hristos și cei Doisprezece (episcopul și preoții). Rând pe rând credincioșii se unesc – spune Sfântul Ignatie – cu credința în numele lui Iisus Hristos și ascultă de Episcop și de Preoți cu mintea nedespărțită și se împărtășesc din o Pâine (B 2, 268). Credincioșii sunt una cu Episcopul, așa cum Hristos este cu Biserica (vezi 2, 2: 265). Iar Sfântul Ioan Gură de Aur adaugă: „Episcopul coboară la noi binecuvântările cerești și ridică cererile noastre către Dumnezeu” (PG 56: 131).

Credincioșii, mai ales în timpul Sfintei Liturghii, simt pericolele duhovnicești cu care slujitorii – Episcopi, Preoți, Diaconi – se confruntă în slujirea lor și se roagă lui Dumnezeu pentru ei.

Diaconul proclamă: „Pentru Arhiepiscopul nostru (numele), pentru cinstita preoțime (adică preoți), pentru cea întru Hristos diaconime și pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm”. Credincioșii răspund la îndemnul diaconului cu un cald „Doamne miluiește”. Adică, Doamne, miluiește-l pe părintele nostru episcop, pe preoții noștri, pe diaconii Tăi și pe noi toți.

Această rugăciune a Bisericii pentru păstorii ei spirituali are o putere enormă. Să ne amintim de efectul rugăciunii credincioșilor Ierusalimului pentru apostolul Petru, care fusese întemnițat de regele Irod pentru a-l ucide. Patru străji de patru soldați l-au păzit succesiv pe Petru în închisoare. Era legat cu două lanțuri. Și deodată un Înger al Domnului îl eliberează de cătușele lui, deschide toate ușile fără ca vreunul dintre paznici să-și dea seama de nimic și Petru apare liber în locul unde Biserica s-a rugat pentru el. Arma secretă, puternică a creștinilor: rugăciunea! Faptele Apostolilor ne dezvăluie acest lucru că, în timp ce Petru era în închisoare, biserica s-a rugat neîncetat lui Dumnezeu pentru el (vezi Fapte 12:17).